

Administrația și
Tipografia:
Brazov, piața mare nr. 22.
București nefrancate nu se
primesc. Manuscrise nu se
returnează!
Birourile de anunțuri:
Brazov, piața mare nr. 22.
Inserate mai primești în Viena
Hofsch. Housstein & Vogler
(Hofhaus), Heinrich Schalek, Alois
Berndt, M. Dabos, A. Oppalik, J. Den-
weger, în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezel, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: H. L. Kasse; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
paromă pe o coloană 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
sărbă 10 cr. v. a. sau 30 ban.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LII.

Nr. 247.

Brașov, Sâmbătă 4 (16) Noembrie

1889.

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Hungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și strălămate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
La administrația, piața mare
nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu două în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Brașov, 3 Noembrie v.

O foia din Moravia, care de multe ori primește informații importante dela Viena, a publicat în zilele acestea o corespondență dela o persoană politică din capitala austriacă asupra situației interioare, din care se vede, că încă totuși există încordarea cea veche, der numai latentă, între guvernul german și contele Taaffe.

Discuțiunea cea infocată în dieta boemă le-a dat din nou ocaziune binevenită foilor germane de a varia tema, că sistemul Taaffe nu se mai poate îndelung susține.

„Morawska Orlice” descrie în corespondența amintită situațiunea de aji a ministerului Taaffe, arătându, că ea s'a agravat, și punându în legătură atitudinea pressei ungurești cu călătoria contelui Herbert Bismarck la Pesta și la Viena.

Fiul cancelarului, dice foia moravă, a ignorat tocmai așa pe contele Taaffe, cum l'a fost ignorat în anul trecut împăratul Wilhelm. În Pesta contele Herbert Bismarck a vizitat pe d-lu Tisza și pe ceilalți miniștri; în Viena însă el n'a avut nici măcar timp de cinci minute spre a face contelui Taaffe o vizită, care așa dicându în Viena reprezenta pe gazda casei.

Der decă inima germană a contelui Bismarck, dice mai departe foia moravă, i-a făcut cu nepuțință de-a vizita în persoană pe șeful guvernului „slav” al Austriei, putea cel puțin să-i trimetă carta sa de vizită; der nici acesta n'a făcut-o. Contele Taaffe a dormit cu toate acestea totuși de bine, ca atunci, când a fost trecut cu vederea la împărțirea decorațiilor din partea împăratului Wilhelm; în această ignorare însă a contelui Taaffe se cuprinde totuși o demonstrațiune a regelui și a cancelarului prusian.

Se crede chiar, că totă călătoria lui Herbert Bismarck la Pesta și la Viena s'a arangeat numai spre a se arăta, că nu e mulțumit cancelarul german cu guvernul contelui Taaffe.

Decă așa este, și probabil că informațiunea foiei cehe e basată, atunci scenele turbulente provocate prin certa cea infocată dintre Cehii tineri și bătrâni în dieta boemă, precum și atacurile îndreptate din partea conducătorilor Cehilor tineri în contra Germaniei n'au fost tocmai favorabile contelui Taaffe. De aceea își și dau silința foile guvernului austriac a lauda atitudinea moderată și înțeleptă a Cehilor din majoritate.

Foile guvernamentale și opoziționale restălmăcesc cu deosebire discursul magnatului boem, prințul Schwarzenberg, deducând făcarea dintr'insul ceea ce-i convine mai bine. Foile germane îl declară și pe acesta de dușman ascuns al constituției și al unității statului și facu responsabil

pe guvernul, pentru că tolerază în tăcere uneltirile revoluționare ale partidelor cehe în contra constituției.

Intr'aceea se pare, că contele Taaffe dorme și aji foarte liniștit, că poziția sa nu se va pute sguđu așa ușor. Lucrurile au luat în Austria o direcțiune, care nu se mai poate schimba așa ușor.

Curentul germanu poate fi aji foarte puternic, der mai puternic decât el e ideea de egală îndreptărire și de libertate națională, care a pătunsu aji toate păturile popórelor din Austria.

DIN AFARĂ.

Deschiderea Camerelor franceze.

Telegramele din Paris dela 31 Octomvre v. împărțesou următoarele: La 2 ore o grupă numerosă, avendu în capu pe d-lu D. Déroulede, Laisant și alți deputați bulangisti, a încercat să pătunsu în piața Concordiei; poliția a lăsatu pe deputați să trecă, der a imprăștiat restul grupei; garda republicană, călare, a împedat strîngerile pe piață; alți deputați bulangisti au sosit în urmă, apoi d-lu Joffrin, care a trecut neqărît fără incidentu.

La camera, d-lu Pierre Blanc, președinte de vîrstă, a constatat într'o alocuțiune, că republica a triumfat pentru a cincea oară asupra asalturilor inimicilor ei coalizați. Oratorul adaoga, că camera trebuie să se silască a preintimpina repetirea unor cercări atât de dureroase, făcendu să dispară nemulțămîrile, cari le-a produs; speră că nu va mai căde în aceleași greșeli sterpe. Președintele amintese izbânda esoposiției, care a făcutu pe Francia glorioasă printre națiuni. Acum e datoria noastră, dice densusu, de a-o face fericită dându-i odihnă, lneru, economiă și justițiă socială.

Cinci delegați ai Montmartrului, purtători ai unei protestări în contra alegerei bulangistului Joffrin, și însoțiți de deputați bulangisti s'au prezentat la palatul Bourbon. Președintele a însărcinat pe doi din secretari să primescă protestul; manifestația a fost astfel terminată.

Esirea dela Cameră a fost însămnată de câte-va incidente. Aprope 60 de arestări s'au făcutu după amedu. O învâlmășelă s'a produs în strada Regală, d-lu Déroulede, deputați bulangisti Lehérisse și Boudeau și d-lu Foursin, redactor al jiarului „Le Drapeau”, au fost arestați pentru-că au refusat a se supune ordinelor comisarului de polițiă însărcinat a împedea strîngerile pe strade.

Unu manifest al lui Boulanger.

Generalul Boulanger a adresat din Jersey unu manifest națiunii franceze, în care spune, că cauza revisuirii constituției n'a suferit nici o înfrângere, ci numai o întârziere; victoria ei va fi mai asigurată. Partidul național va continua fără încetare lupta pentru consolidarea republicei populare, care va da Franciei o situațiune demnă și care va garanta pacea; ea va arăta țării necapacitatea absolută a parlamentarismului.

Cestiunea Cretei în camera greacă.

Fostul ministru-președinte, D-lu Delianis, a desvoltat interpelarea sa în

contra Cretei; elu a criticat nota guvernului grecu adresată puterilor, cel puțin astfel cum a fost publicată de jiare; elu a arătat contradicțiile ce se ouprind în notă față cu starea faptică a lucrurilor. Oratorul consideră pe Turcia ca îndestaltore pentru a stabili ordinea; elu impută d-lui Tricupis, că a opritu esportul armelor; elu adaoga, că interesele elenice sunt rău apérate, ceea-ce silesc pe opozițiune a lua cuvântul.

D-l Tricupis, actualul ministru-președinte, răspunde, că guvernul este răspundătoru nu de faptul, că a interzis esportul munițiilor, ci pentru-că a refusat muniții, cari aparțineau Statului. Guvernul a povățuit pe Creteni să fiă moderați. Cabinetul refusă a prezenta camerei actele diplomatice; elu a pusu cestiunea de încredere. Discuțiunea a fost amănată.

Din dieta boemă.

(Urmare.)

Dr. Rieger și-a încheiatu vorbirea cu următoarele cuvinte: „Când la 1866 am readus în Boemia insigniile coronei, se aprinseră focuri de bucuriă pe vîrfurile munților și din toate părțile alerga poporul spre a saluta trenul, care ducea insigniile. O asemenea însuflețire nu se poate lua în bagatelă. Ceea ce este așa de adencu înrădăcinat, aceea se manifestă la timpul seu ca o putere covârșitoare. Însuflețirea, ce a domnit atunci pentru coróna boemă, domnesce și acum. (Aplause sgomotose.)

Dr. Eduard Gregr justifică mai întâi atitudinea sa schimbată în cestiunea dreptului publicu. Înainte cu 13 ani a jisu, ce-i dreptu, că dreptul publicu nu e vrednicu „nici o pipă de tabac”, der de atunci și-a schimbatu părerea și aji a ajunsu la convingerea, că dreptul publicu e mai pre susu de toate. Dealtmîntrelea nici domni din majoritate n'au fost consecenți. Ei au subscrisu odinoră declarațiunea și au refusat să intre în parlamentul centralu. După aceea tot au intrat în „Reichsrath” și acum facu trebile centralistilor și nici nu cutază a pași cu o adresă înainte a regelui. (Aplause pe băncile Cehilor tineri și pe galeriă.) Amintese apoi adresa dietei din 1871. Atunci când articulele fundamentale erau aprope de realizare, regele în rescriptul seu a promis din nou încoronarea. Poporul cehu erăși a căqntu apoi în brațele desuădqșuirei. Adevăratu că în anul 1878 Rieger însuși a prezentat unu proiectu de adresă, der i-s'au opus Germanii. Ca să se opună însă Cehii, elu (vorbitorul) n'a creqntu cu puțință și totuși se întemplă acum. Organele guvernului combatu dreptul publicu, der făcendu acesta ele combatu totodată și dreptul legitimitatea dinastiei pe tronul Boemiei. Trebuie să se facă odată finitu stărilor, cari durează de 18 ani. Deputați cehi din majoritate s'au mulțumit până acum numai cu promisiunile. Nu cunosc învoielile lor cu guvernul, der voiu să constat, că promisiunea dată în discursul tronului privitoare la recunoscerea dreptului publicu nu s'a împlinitu, națiunea are însă unu dreptu a pretinde împlinirea promisiunii.

Nu sciu, adause Gregr, de ce majoritatea voiesce să trecă la ordinea jilei

peste proiectul nostru de adresă. Pote de aceea, pentru-că guvernul și contele Taaffe nu voiescu să audă de dreptul publicu? Nimicu nu caracterizează miseria politică a poporului cehu, decât motivarea comisiei majorității. Decă nu cutezăm nici a bate la ușă, atunci ne voru lăsa să stăm înainte a uși ca pe nisce cerșitori, cărora nu li-se aruncă nici măcaru sfărmituri. (Aplause vii în stânga.)

Prințul Carol Schwarzenberg jun. combate între altele părerea emănată din sinul Cehilor tineri, că Boemia până la 1848 a statu ca și țările coronei ungare într'un raportu de uniune personală cu țările austriace. „Pe tărîmul uniunii personale”, dice Schwarzenberg, „nu v'e vomu urma. Spre a ne realiza postulatale dreptului istoricu nu vomu urma esemplului ce ni l'au datu Ungurii (Vyborne! Voel: Durere, că nu.) Ungurii doră au făcutu revoluțiune (ilaritate.) Domnilor! Uniunea personală trebuie considerată ca unu pasu pregătitoru pentru discompunerea Austriei și este cel mai mare pericolu, ce-o amenință. Austria și prin urmare și țările, cari o formează, pote să existe și să dureze numai într'atata, încatu aceste țări voru rămâne unite priu interese vitale și reale. Prin uniunea personală însă se nimicesce această legătură și reciprocitatea intereselor. Nici dreptul publicu boem nu trebuie considerat dintr'un punctu de vedere localu, exclusiv boem, fără a considera și interesele întregului imperiu. Asupra unei adrese, în care se face aluziune la uniunea personală, nu putem decât să trecem la ordinea jilei.

Vorbitorul critică apoi introducerea alegerilor directe, prin care țările nu sunt considerate ca organisme individuale de stat, ci sunt aduse numai într'un raportu aritmeticu de cercuri electorale (Tak jert! așa e!) A doua împrejurare este, că autonomia de odinoră a țărilor s'a respectat așa de puțin, încatu dietele au fost aduse într'o stare de dependență față cu parlamentul centralu. Constituția țării lor trebuie să primescă o desvoltare mai largă, cum s'a promis în legea dela 26 Febr. 1861.

Ce privește raportul țării noastre cătră celelalte țări ale monarhiei austriace — și eu înțeleg aici și partea cealaltă a monarhiei — nu se pote nega, că acestu raportu nu corespunde nici decum vederilor noastre și decă ar sosi unu timp, când s'ar pune în întrebare avantajul existenței mai departe a actualei legături a țărilor monarhiei, care se oglîndeză în delegațiunea duplă, atunci ar fi datoria noastră a staru, ca să se restabilească unitatea de odinoră a monarhiei austriace, în care statul își află razimul cel mai tare contra inimicilor străinătății. (Vyborne!)

Asemenea nu putem aproba, domnilor, modul cum s'a adus constituțiunea esistentă. Cu aceeași hotărîre, cu care partida noastră a declarat la intrarea ei în „Reichsrath”, că nu recunosc desvoltarea de dreptu a constituției actuale, cu aceeași hotărîre trebuie să arăt, că noi de faptu stăm pe tărîmul constituției și că noi, decă voim să fim activi în modu leal, nu putem să aspirăm a dobîndi esecutarea schimbărilor dorite de noi în ordinea actuală de dreptu publicu, decât numai cu mij-

lăcele acelea, ce ni-le dă constituțiunea. Nu putem trece cu vederea, că această constituție există deja de 20 de ani și că ea a pătunsu în toate părțile populației, nu trebuie să trecem cu vederea, că cu timpul constituția a devenit dreptă. Nu trebuie să trecem cu vederea, că prin noua constituție, diferitele părți ale populației, diferitele factori politici, ba chiar țări întregi au dobândit nouă drepturi, și de-a acum amă voi de-a ruptul capului să atacăm constituția și să o schimbăm dela fundament, n'asă sci cum amă pute face acesta pe cale legală.

Nu se pôte pași la schimbarea cestiunilor de drept publică cu speranța unui succes, decât nu o pretindă acesta cu necesitate ori stările timpului, ori decât cu acesta nu sunt învoiți toți factorii, cari au un interes a se face acele schimbări. Celu ce lucră însu cu ignorarea unui seu altui punct de vedere, acela provocă crize periculoase în stat și lucră într'un chip, pe care trebuie să-l respingem, fiindu inimicii tuturor transformărilor fără veste în stat și apărătorii dezvoltării succesive, condiționate de împrejurările date.

(Va urma).

SCRILE ȚILEI.

O nouă broșură a lui Mocsary. D-lu Ludovicu Mocsary, după cum aflăm din „Magyarsag“, a scos de sub tiparu o nouă broșură, prin care combate administrația ungară de aci. Această nouă broșură este o întregire a opului ce-lu scrisese Mocsary sub titlu „Vechiulu nobilulu maghiarulu“ (A régi magyar nemes) combatându vederile ce le are deputatul Grünwald Bela în cestiunea naționalităților.

Dările în comitatulu Cojocnei. În luna lui Octomvre a anului curentu s'au încasat în acestu comitatulu mai puțin ca în aceeași lună a anului trecut cu 30,165, fl 31½ cr. dare directă, 2249 fl. 49 cr. dare militară și 649 fl. 89 cr. dare de consum; din contră, s'au încasat mai multă ca în aceeași lună a anului trecut cu 12,065 fl. 26½ cr. venite după tăbacu, 868 fl. 85 cr. taxe și competițe, 4744 fl. 82 cr. timbre și 3009 fl. 65 cr. venite după spirtu. Restanțele de dare ale acestui comitatulu cu finea lui Octomvre se urcaseră la 626.944 fl., pentru a căroru încasare s'au luat dispozițiuni.

Studentii de medicină în Viena s'au înmulțit așa de tare, încât, după cum se scrie de acolo, nu mai încap în cele două săli ale universității, menite pentru ei. Unu profesor are și câte 500 de ascultători. Nu le mai sunt de ajuns nici sălile de lecționare și nu pră au nici ce să secționeze. Din cauza numărului pră mare al tinerilor însuși pentru rigurose, au trebuit să se amâne și ținerea esamenelor.

Nouă cale ferată. Ministrulu ung. de comerț a concesit pe timp de unu anu fișpanului conte Andreiu Bethlen, viceșpanului Gustav Thalman, Dr-ului Karl Wolff, contelui I. Schweinitz, lui Martin Schuster, Iosef Konnerth, Dr. Aurel Brote și Alecs. Hartig, să facă pregătirile și studiile necesare pentru construirea unei căi ferate dela Tâlmăciu până la granița (Turnu-roșu).

Promoțiune. Marti, în 31 Octomvre, D-lu Leonte Moldovanu, studentu al facultății de litere și filosofie din Bucuresci, și-a susținut tesa pentru licență. Subiectulu tesei a fost: „Teoria inducțiunii logice.“ D-lu T. Maiorescu, președintele juriului examinătoru, declară pe d-lu Leonte Moldovanu licențiatu „magna cum laude“, felicitându-l călduros în numele juriului examinătoru. Trimitem și noi felicitări vii bravului nos-

tru compatriot, urându-i succes în cariera sa de profesor!

Intranșarea română academică. „Bucovina“ e numele unui nou societăți, ce s'a înființat în Cernăuți, cu scopulu de a cultiva limba românească. Ii dorim deplină succes!

Bola de gură și de unghii s'a ivit între vitele din Ruși, Ocna, Seleșulu mare, Holdilagu și Mândra (comit. Făgărașu), ér în Dobârca a încetat bolu.

Concertulu cu danțu. Sâmbăta în 16 Noemvre st. n. va arangia reuniunea de binefacere catolică din locu în folosulu copiilor și orfanilor s'era unu concertu împreunat cu danțu. Se va executa următoarea programă: 1.) Weber: uvertura la opera „Euryanthe“ esec. de musica orașulu. 2.) Meyerbeer: Ariă din opera „Africana“. Bariton-solo, cântat de d. profesor N. Popovici. 3.) a) Ch. Gounod: „Barcarolle“, b) Th. Kirchner: „Sie sagen es wäre die Liebe“ solo de sopranu, cântat de d-na Eugenia Heltner. 4.) Vieuxtemps: „Rêverie“ solo pe violină esec. de d. prof. Dr. K. Matyeka. 5.) C. Reinecke: preludiu la „regele Manfred“ esec. de musica orașenească. 6.) Beethoven: a) „die Trommel gerührt“ b) „Freudvoll und leidvoll“ din Egmont, cântate de d-șora Ida Hiemesch cu acompaniare de orchestră. 7.) a) Dima: „Codrul verde nu mai este“, b) Sommer: Schifferlied, solo de bariton cântate de d. prof. N. Popovici. 8.) Fr. Kücken: „Die Mädchen am Strande“, b) I. Jaschik: Uj népdalfüzér“ cântate de chorulu damelor.

Orfeum în vila Kertsch. Astă-seră a doua reprezentația.

Situațiunea în Ungaria și Transilvania.

Sub acestu titlu publică foia franceasă „L'Europe“ din Parisu unu articolu, în care se vorbește despre persecuțiunile ce le îndură poporele nemaghiare din țările coronei ungare. Bătălia dela Sadowa, dice foia franceasă, e principala cauză, că aci Maghiarii, deși în minoritate, își permitu toate și abuză de egemonia lor. Cancelarul Bismarck a recompensat trădarea lor din 1866 în contra dinastiei Habsburgilor, trădare, care a constată în aceea, că legiunea ungară condusă de Klapka a luptat alături cu Prusienii în contra monarhiei. Această mică naționalitate, europeană numai la suprafață, tiranizează populațiunile europene ale Ungariei, pe Sârbi, Slovaci și Români. Foia franceasă continuă apoi astfel:

... În calitate de agenți ai diplomației germane și sub patronajulu cabinetulu din Berlinu ministrii din Peșta își permitu a desnaționaliza, a transplanta dintr'unu ținutu în altulu și a maghiariza pe copii familiilor slovace, a face într'unu cuvântu comerț cu albi în mijloculu secululu alu 19-lea; în virtutea aceleiași protecțiuni, ei nu esităz a viola propria lor constituțiune pentru a frustra pe Sârbi și pe Români din Ungaria de slabele drepturi, ce le acordă ea formalu naționalității acestora din anul 1868. Politica actuală a Prusiei e cauza, care a făcutu să domnescă aci o mare ferbere în acestu momentu între poporele unei puternice monarhii, a căreia dezvoltare pacinică ar fi atât de necesară echilibrulu european.

Dintre toate poporele, care au renouat de a trăi în aceeași comunitate națională cu Maghiarii, aceia cari turbură și derangază în modululu celu mai neplăcutu visulu șovinistilor din Budapeșta... suntu desigur Români din Transilvania și din Ungaria.

... În lipsa unui cataclismu, care ar readuce Marea Neagră în vechiulu seu

pațu, tocmai în ținuturile locuite aci de acestu blăstemat Români, și care ar realiza visulu iubit al Maghiarilor, constituirea unei mari Ungarii dela Marea Adriatică până la Marea Neagră, trebuiau să inventeze unu altu mijloc de a stărpi rasa română și rezistența ei neînfrântă. Acestu mijloc Maghiarii l'au găsit iute.

Fără'ndoielă, elu n'are coloritu revoluționaru, ba e chiar inofensiv în aparență... Acestu mijloc e instituțiunea Kulturgyletului, însărcinat a propaga cultura maghiară (?) în Transilvania, țera „necunoscută“ universulu civilizat, „fără trecut și fără viitor“, locuită de unu milion și jumătate de „barbari“ români. Dér fiindcă cultura și propagarea sa sunt împreunate cu sarcine, Români sunt invitați a suporta ei înșiși cheltuelile propriei lor maghiarizări. Guvernulu i-a invitat la acesta, autorizându pe prefectii mai multor districte a ridica 2 fl. de fiacare Românu, pentru a forma fondurile societății de cultură, care pörtă titulu Emke.

Foia franceasă spune apoi, cum această societate a cerut Mitropolitulu Mironu Romanulu să i binecuvinteze stégulu, dér că arhiepiscopulu românu a refuzat a satisface acestei impertinente cereri. Români din Ardél, dice „L'Europe“, n'au nevoia nici de cultura maghiară, nici de stégulu Academiei din Budapeșta, care pentru a face să fiă înțelesă în afară și a plăce stăpânilor din Berlinu își publică buletinele în limba germană. Români din Transilvania n'au nicidecum pofta d'a adopta unu idiomu, care e cu totul strein, nici de a renunța la legăturile lor cu marele națiun surori neolatine. O astfel de velleitate ar fi totu așa de nebuă și absurdă, ca și pretențiunile societății Emke.

Dér ajunge a vorbi despre această straniu societate civilizătoare — continuă „L'Europe“ — care uită preceptulu potetulu ungu Arany, că o națiune nu și pôte desvolta cultura sa decât în limba maternă. Vreți unu exemplu despre persecuțiunea ce limba română suferă în școlile românești din partea administrațiunei maghiare?

Diarulu parisianu arată apoi, cum s'a ordonat. ca în clasele superioare ale gimnasiulu din Beiușu să se facă instrucțiunea în limba maghiară. În fața acestui despotism, dice „L'Europe“, Franța nu pôte fi indiferentă, trebuie să inceteze a mai simpatiza cu apăsătorii.

În fine, ca exemple de ilegalitate din partea regimulu ungaru se mai citéz: Românu din Transilvania plătesce 8 fl. impozite, Ungurul însu numai 5 fl.; districtele unguresci participă la construirea și întreținerea căilor publice în proporția de 12%, ér districtele românești în proporția de 30%.

Ce privesce foțele etnice ale Maghiarilor, foia franceasă reproduce după „Gazeta Transilvaniei“ scirea, prin care se atrage atențiunea cetitorilor săi asupra broșurei unui deputat maghiar, intitulată „Țera și provinciile sale“, din care rezultă, după documentele statistice, că réu stau Ungurii chiar și în orașe, așa încâtu „Magyarország“ e desperat de această stare de lucruri.

Correspondența „Gaz. Trans.“

Năsud, 10 Noemvre 1889.

Alegerea de membri pentru congregațiunea comitatulu Bistrița-Năsud s'a întâmplat în Năsud Mercuri în 6 l. c. cu unu rezultat pe cât se pôte de nemăgulitor, ca să nu dică rușinos, pentru noi

Români. Lumea, după cele espuse mai la vale, va aplica, de bună semnă, atributululu celu mai adecuat față de alegerea, a cărei rezultat este, că a reșit lista compusă de partida guvernulu cu o majoritate covârșitoare de voturi.

Este unu lucru nesocotit, când nu se aleg, dintre omeni noștri, cei mai apți de lucru și când se alegi și respective se lasă a fi aleși omeni conduși de interese personale în toate acțiunile lor; apoi este lucru rușinos, când chiar în cerculu Năsudulu ajungu a fi aleși, ca membri în congregațiune, omeni străini.

Nu încapă nici o îndoielă, că publiculu românu se va întreba, că ore care e izvorulu unei reușite atât de slabe pentru noi Români chiar aici în cerculu Năsudulu, unde, tocmai pentru-că ne urmărescu cei dela putere cu atata perseveranță pasu de pasu, ar trebui să fim îngrădiți mai bine?

Etă! În Năsud domnesce o apatiă ne mai cualificabilă de unu timp încocu și o neîncredere ne mai pomenită. Nu se sci omenii însufleți nici pentru cauzele cele mai sante și stau ca statue de marmoră în fața celor mai îngrozitoare pericole. Această împrejurare este a se mulțami unei politice, care culminează în deprimarea mulțimei și în augurarea unei politice oligarhice.

Între astfel de împrejurări se află apoi câte unu om de interes propriu, care cu cutezanță orbă și cu astuție de vulpe își vénéză interesele sale personale.

În casulu de față nu s'a făcutu nici unu pasu pentru vre-o consultare prealabilă, așa încâtu abia în ziua alegerii amă putut sci numai, cari sunt candidați Românilor, încă și noi, cari locuim aproape de strada principală.

Se împlinescu în ierna acesta 2 ani, de când s'a restaurat primăria din Năsud. Nația și avea ca candidat pe o nație, ér domni pe unu domn. În presă alegerei se consultă inteligentița Năsudulu în casină, unde era și părintele cooperatulu Nescuțu, care se declară înțelesu la toate otăririle domnilor: dér totu în acelu timp era așteptat de omeni acasă, despre cari înainte se scia, că lucră în potrua domnilor resp. a candidatulu lor.

Lucrul mi-se prezenta, ca și când părintele cooperat ar cocheta și cu domni și cu nația. Dér întunereculu nu ținu decât până a doua zi, când părintele cooperat se nu cumva să rămână din comitetu ce dă după perul nației și face ședulu în care personad-sale apărea în frunte, și nu se tulbură în sufluculu seu de locu, când prin procedura sa sacrifică pe celu mai valoros bărbat din Năsud. — E dreptu, d-le I. Nescuțu?

Inteligentița din Năsud vedendu purtarea necorectă a d-lui cooperat, care de astă-dată jucă rolulu liliaculu pe timpul resbelulu dintre patrupe și sburătoare, află cu cale a nu-l onora cu prezenta la onomastica d-lui cooperat, de unde până aci puțin lipsiau, și de a cere, prin doi trimiș, dela vicarul Năsudulu, ca pe la s-ta Boboteză să nu trimită pe la domni pe părintele cooperat, ci pe altulu, care și satisfacă cererei. — Dreptu e domnule părinte?

Se înțelege de sine, că după atar dejocări și după ce respectivulu domn cooperat n'au prea impune cu personalitatea sa, i-s'a dat puțină atențiune în toate miscările mai ponderose.

Ca omu cu multă prevedere pentru interesele personale a aflat de bine d-lu cooperat a prinde mână bună cu protjudele administrativu îndată dela venirea lui aci. Totă lumea se întreba, că de unde atata pretenia?

Răspunsulu ni l'a dat ziua de 6 Noemvre a. c., căci cooperatulu nostru îndată în lista protjudelei, pe care l'a omenit Sâmbăta, înainte de alegeri, și cu care a călătorit înainte de alegeri în jos. Când i-se prezenta o lista din

partea unui profesor, elu reflectă, că densul voesc cu totu prețulu să fi alesu. Se vorbește, că chiar în ziua alegerii să fi umblatu prin Nimigea etc. Dreptu, e d-le părinte? — În lume sunt omeni, cari presupun multă despre ei, că ei ar fi în stare să facă atâta și atâta pentru națiu, numai să li-se dea ocaziune. Aceștia au intențiu bune; însă nu știu să pună în cumpenă puterile. Dacă ar sta lucrulu astfelu cu părintele nostru, ar dice omulu calea yalea. Dér d-lui e unu omu cu prevederi forte indepărtate, mai alesu în cele materiale. În casulu de față își va fi făcutu celu puținu următorea combinațiu: 1. Ca să ajungu membru ordinariu cu „diurne“ în comisiunea demăsurătoare de dare, în care ești suplentu, se recere ori-cum să fi membru în congregațiu; 2. Ca să ajungu membru în comisiunea fonduriloru, cu „diurne“, trebuie să fi mai în tâu membru în comitetulu fonduriloru; 3. Ca să ajungu a fi membru în comitetulu fonduriloru, ai lipsă seu de încrederea unei comune, pe carea d-lui nu o posede, seu de a celoru dela putere, căci atunci te denumescu din susu, dintre membrii congregațiuiei.

D-lu Născuțu se înșelă amar, când crede, că e neajunsu în speculele d-sale. În adevêru nu-mi potu închipui o iconă mai frumoasă, decât cea compusă de Dr. Havas, alesu de mai anu totu aici, stându de-a drepta, Köblösy, preotulu din Nimigea, stându de-a stânga, Kenyeres, președintele tribunalului, stându înaintea părintelui Născuțu în congregațiuie!

Este forte condamnabilu, că chiar cooperatorulu Născuțulu este condus de unu ângeru naționalu așa de slabu și de unu spiritu speculativu așa compromițitoru; este forte durerosu, că nu ne putemu mândri cu elu.

D-lu părinte ar trebui să mediteze multu asupra filosofiei poporulu exprimată în proverbulu: *Nu intra în casu nechinatâ, nu bea paharu ne chinatâ!* care va să dică pe românesc, că d-lu cooperatoru Născuțu ar fi alesu cu unu coșuțu și cu o sêmțire ca membru atât în comitetulu comunalu, câtu și în celu alu fonduriloru, apoi în comisiunea fonduriloru ca și în congregațiuie, ba chiar în consiliulu „Auroroi“ și pe totu loculu — fără a se svêrcoli ca peșcele pe uscatu — decât ar afla omeni în d-lui ceea ce în puterea oficiulu ar trebui să afe, și ceea ce, cu durere mărturisind, nu posede.

Capii Născuțulu să nu aștepte alegerile cu mânilu încrucișate, căci va veni timpul, când voru trebui să dea sêmă nu numai despre cele ce au făcutu, ci și despre cele ce n'au făcutu, datori fiindu să facă.

Avemû interese forte adênci tăietore, cari se debatû în congregațiuie și în comisiunea permanentă, unde de bună sêmă unu Dr. Larionessi, Dr. Ciuta, în virtutea poziției secure, a talentulu, tactulu și trecerei de cari se bucură și cu cari potu impune nu numai celoru dela putere, dér și Sașiloru, cu cari nu odată trebuie să intrâm în pertractări, nu potu fi înlocuți cu unu Köblösy, Havas, Kenyeresi ori Născuțu.

Tainicul.

Serbarea aniversării a 25-a a Universității din Bucuresci.

Discursulu d-lui Al. Orăscu.
(Fine.)

În timpii moderni, lumea merge cu pași accelerați pe calea largu deschisă a cunoștințelor umane: acestea se potu dobândi numai printr'o neturburată perseverență în lucrare. Să fimu încredințați, că națiunea noastră va urma ori-ce avânt de dezvoltare, decât generațiuiea ce se înalță în sinulu ei, va intra bârbașe și fără de preocupățiu eterogene în mișcarea imprimată de spiritulu culturalu și moralisatoru alu secolulu nostru.

Acum mai rămasu încă o datoriă de îndeplinit și aceea este o sarcină mai anevoioasă. În calitatea mea proprie, de Rectoru, sunt datoru să vorbescu aici și despre nevoile materiale ale Universității. Investitu acum pentru a doua oră cu această onore, atât prin încrederea colegilor mei, câtu și prin bunăvoința guvernulu Maiestății Vostre, Sire, nu potu uita, că imi este impusă datoriă de a nu rămâne în apărarea drepturiloru Universității Bucurescene mai prejosu decât predecesorii mei, multu regretații colegi și amici, George Costăforu, carele a fostu primul ei Rectoru, dela 1864 până la 1871, Vasile Boerescu, care puținu timpu a păstratu Rectoratulul, și în fine Ioanu Zalomită, carele, alesu fiindu la 1873, a fostu menținutu în această sarcină până la mórtea sa, în anul 1885.

mai Universitatea noastră abia începe a se înalța dela pământu, trebuie ca totu împreună, profesori și studenți, să lucrăm cu luare aminte pentru ca se devină câtu se pôte mai solide temelile ei morale și intelectuale. Același spirit de concordiă, de bunăvoință reciprocă, de respect și de considerațiuie mutuală trebuie să ne inimeze pe totu. Astfelu și numai astfelu vomu consolida marea instituțiuie națională, la a cărei edificare au pusu până acum mâna bărbați cu multu zel, cu multe talente, cu multe și felurite capacități.

Până aci, Sire, Alteța Regală și Onorată adunare, am spusu cele ce aveam a spune despre junimea studioasă a Universității noastre, precum și cele ce credeam de folos a spune acelei junimi, pe care noi totu o iubim cu părintescă solitudine. Am vorbitu asemeni și despre corpulu profesoralu alu Universității, arătându chiar, după alu său mandat, care sunt dorințele și cerințele sale, întru completarea și perfecționarea Universității noastre.

Imi mai rămâne încă o datoriă de îndeplinit și aceea este o sarcină mai anevoioasă. În calitatea mea proprie, de Rectoru, sunt datoru să vorbescu aici și despre nevoile materiale ale Universității. Investitu acum pentru a doua oră cu această onore, atât prin încrederea colegilor mei, câtu și prin bunăvoința guvernulu Maiestății Vostre, Sire, nu potu uita, că imi este impusă datoriă de a nu rămâne în apărarea drepturiloru Universității Bucurescene mai prejosu decât predecesorii mei, multu regretații colegi și amici, George Costăforu, carele a fostu primul ei Rectoru, dela 1864 până la 1871, Vasile Boerescu, care puținu timpu a păstratu Rectoratulul, și în fine Ioanu Zalomită, carele, alesu fiindu la 1873, a fostu menținutu în această sarcină până la mórtea sa, în anul 1885.

Fia-care dintre acești rectori anteriori a contribuit, după puterile sale, la întinderea și dezvoltarea activității intelectuale în universitatea noastră, și vêdurăm cum, în modu treptatu, ei au reușitu să aducă într'însa o stare din ce în ce mai bună, din ce în ce mai prosperă. Însă 25 de ani s'au petrecutu în această stăruitoare și necurmată lucrare. Aci, în universitatea din Bucuresci au crescutu nemăsuratu trebuințele. S'a creșutu mai înainte, că însuși acestu locașu, acestu palatu, în care suntemu adunați astăzi, are proporțiu multu pre vaste pentru cele patru ale noastre modeste și odinioară puținu populate Facultăți; deci succesiv, părți-părți dintr'însulu au fostu cedate ca adăpostiri provisorii pentru diferite corpuri și instituțiuie de stat și seu particulare, Senatulu, în deosebi, s'a concesu această Aulă de onore, de unde debaterile politice au alungatu de multu timpu serbările și solemnitățile școliei. *Senatulul* a mai cuprinsu și cele mai principale încăperi împrejmuite. Apoi totu aci s'a mai datu locuința și *Academiei Române* și *Bibliotecii Centrale* și *Museului de Antichități și de istoria naturală* și *Școlii de Bele-Arte* și *Pinacotecei* și *Facultății de Teologie*, ast-felû încâtu astăzi în palatul pe care însu'mi am avut fericirea, acum trei-deci de ani, sub locotenența domnăscă a principelui Alexandru Ghica, să lû clădescu pentru viitorea noastră universitate, astăzi eu, Rectoru alu acelei Universități, după 27 de ani de existența a ei, mă vêdu în neputința a-o instala după cum ceru imperiosu chiar actualele ei trebuințe. Oșpeții Universității au ajunsu să cuprindă mai tota casa ei, lăsându-i abia pe sêmă'i câte-va săli lăturașe insuficiente pentru examenele Universitare și pentru cele ale Bacalaureatulu, în care lipsa de localu împedecă orșee supraveghere serioasă; insuficiente, în fine, pentru cancelariile Rectoratulu și ale celoru patru decanate, cari tôte se află grămădite întru singură cameră, ast-felû încâtu lucrările de administrare ale Universității suferu tôte strimțorile și tôte neajunsurile, atât din lipsa de localu, câtu și din aceea de personalu.

Este forte ușoru de înțelesu pentru ori și cine, că unica cameră și cei doi, trei impiegați, cari la 1865 puteau fi de ajunsu pentru administrarea unui institutulu școlaru, frecventatu pe atunci de unu număr de abia 40 ori 50 de studenți, același localu și aceeași cancelariă nu mai potu fi astăzi cătuși de puținu în stare să satisfacă cerințele unei Universități, care a ajunsu să aibă peste 550 de auditori regulați, auditori alu căroru număr creșce pe totu anul în proporțiu considerabile.

Bine-voința scusa, Sire, Alteța Regală și onorată adunare, această a mea

cuvântare finală „pro domo mea“. Scusați mai alesu, că printr'însa am terminatu expunerea, — prea lungă pôte — a originilor, a creațiuiei, a dezvoltării, a dorințelor și a speranțelor Universității noastre din Bucuresci. Am urmatu însă, într'astfelu ca să mă ferescu de a da precădere actualelor ei nevoi materiale, asupra acțiunei intelectuale ce ea a știutu să exercite până acum, și care sunt încredințatu, că va creșce repede și puternicu de aci înainte. Dér, tot-deodată am socotitu, că mie, priveghitoru alu buneii stări materiale și morale a acestui înaltu institutu naționalu, nu mi-se cuvine să scapû o ocaziune solemnă, ca serbarea de aci, în care nu n'a fostu dată nici satisfaciune să găduim în propria noastră instalare pe Augustulu și iubitul nostru suveranu, pe Alteța Sa principele moștenitoru, și pe cei mai de frunte și aleși bărbați ai statulu nostru, nu puteam, dicu, să scapû acestu prilej, fără de a cere cu glas mare, ca să se dea lui Cesar ceea-ce este a lui Cesar, și Universității ceea-ce este a Universității.

Totu pe temeiulu acestui sacru și echitabilu principiu, venimû cu totu, Sire, să dăm Maiestății Vostre cea mai deplină încredințare de adênculu respect și de devotamentulu fără margine, ce-lu avemu către Maiestatea Vostre, către Grațioasă noastră Regină, către Alteța Sa principele moștenitoru, și întreaga Vostre Dinastie, pe care rugăm, să o țină în sfânta sa pază, pentru fericirea poporulu român și pentru repede și statornică răspândire a tuturor luminilor în patria noastră.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulu biuroulu de coresp. din Pesta.)

Praga, 15 Noemvre. Dieta anulă mandatele dietale ale deputaților germani boemi, cari n'au luat parte la ședințe.

Innsbruck, 15 Noemvre. Părechia împărătescă germană a sositu la amedi. Intêlnirea monarhilor a fostu forte cordială. S'au retrasu apoi în cupeu, unde au petrecutu multu timp în via conversatiă. Monarhulu Austriei însoți părechia împărătescă până la Rosenheim, unde la 3 1/2 ore s'au despărțitu.

Bucuresci, 15 Noemvre. Dela întocirea Regelui se ținu debateri ministeriale, cari se ocupă cu dizolvarea camerei și cu modificarea cabinetulu. Încă nu s'a luat nici o hotărîre.

Voci din publică. *)

Brașov, 11 Noemvre 1889.

„Românulu“ din Bucuresci dela 4 c. publică o corespondență de aici, în care se află și pasagele următore:

„Nu știu, decât ați băgat de sêmă, că organulu metropolitanu din Sibiu a publicatu o corespondență de aici, în care într'unu modu indirectu vê invinovățese, că ați combătutu pe metropolitanulu în afacerea eforiei școlilor noastre.

Vê potu asigura, d-le directoru, că acea corespondență nu este pornită, decât din ură. Duică criticase pe autorulu ei (d. Petra Petrescu), căci numai elu pôte fi *capabilu* d'a serie astfelu de corespondență, mai alesu, că scriind'o se pune bine și cu direcțiuinea „Albinei“ unde este *slușbașu*“.

Cetindû acestea am adresatu redacțiuiei „Românulu“ următorulu răspunsu scurtu cu data de 5 Noemvre:

„Domnule Redactor! La corespondența dto Brașov, publicată în diarulu D-vostre de ieri, declaru, că eu nu sunt autorulu articolulu, ce mi-se atribue, constatû totodată, că eu n'am nici o causă să invidiez, cu atât mai vêrtos se urêscu pe Duică pentru succesele lui literare, de asemenea nu am trebuință să mă însinuu direcțiuiei mele, căreia îi servescu de 17 ani.

Aceștea, Vê rog, să binevoiți a le insera în celu mai de aproape număr, și a primi asigurarea stimei mele deosebite“.

Onor. Redacțiuie a „Românulu“ însă deși a publicatu calumniile la adresa mea, n'a aflatu de bine a reproduce răspunsulu meu, ci a scrisu în numărulu seu dela 9 l. c. următorele:

„Primim din partea d-lui Petra Petrescu din Brașov o scrisorê în care

*) Pentru cele cuprinsu în această rubrică Redacțiuiea nu ia răspunderea.

declară, că nu d-sa este autorulu corespondenței injurioase la adresa d-lui Duică, publicată în organulu metropoliei din Sibiu.

Luamû actû.“

Onor. Redacțiuie a „Românulu“ în locu să publice răspunsulu meu, precum o rugasem, îl reproduce într'o formă, care pôte nasce bănuială, că declarațiu mea ar pute fi trasă la îndoielă.

E greu să te judeci în altă țară. Una însă totuși sunt în dreptu a aștepta dela onor. Redacțiuie a „Românulu“, anume:

Să binevoiêscă a invita pe „onorabilu“, care a asigurat'o, că eu așa fi autorulu articolulu menționatu din „Tel. Român“, a eși cu numele și a-și dovêdi aserțiuiea.

Acêsta o potu pretinde cu atât mai vêrtos, cu câtu sunt siguru, că onorata Redacțiuie a „Românulu“ nu pôte să ocrotêscă pe corespondenții, cari atenteză într'ascunsu la buna reputațiu a altora.

Petra Petrescu.

DIVERSE.

De unde vinu copii? Mama vorbește cu fiul ei, Piciulu, unu copilașu de cinci ani. Piciulu vrê să șoie, de unde vinu copiii la părinți și i face întrebarea: —

„Mamă, de unde luați voi copii?“

„Îi cumpărâm.“

După o scurtă reflecțiuie, omulețulu adaugă:

— „Nu se pôte!“

— „De ce?“

— „Fiind-că, decât i-ați cumpêra, n'ar avea totdeuna sêracii mai multu copii decâtu bogății.“

Cursulu pieței Brașov

din 15 Noemvre st. n. 1889.

Bancnote românesce	Cump.	Vând.	9.45
Argintu românescu	-	-	9.38
Napoleon-d'ori	-	-	9.46
Lire turcesce	-	-	10.73
Imperial	-	-	9.73
Galbeni	-	-	5.58
Seris. fone. „Albina“ 6 1/2%	-	-	101.-
„ „ 5 1/2%	-	-	98.50
Ruble rusesce	-	-	128.50
Mărci germane	-	-	58.20
Discontulu 6-8% pe anu.	-	-	58.45

Cursulu la bursa de Viena

din 14 Noemvre st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	-	100.90
Renta de hârtia 5%	-	-	96.95
Imprumutul căilor ferate ungare	-	-	-
aur	-	-	114.90
dto argintu	-	-	95.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	-	-	99.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	-	-	-
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	-	-	113.-
Bonuri rurale ungare	-	-	88.20
Bonuri croato-slavoane	-	-	105.-
Renta de argintu austriacă	-	-	85.75
Renta de aur austriacă	-	-	108.70
Losuri din 1860	-	-	134.25
Acțiunile băncei austro-ungare	-	-	924.-
Acțiunile băncei de creditu ungar.	-	-	331.50
Acțiunile băncei de creditu austr.	-	-	329.50
Galbeni împărătesce	-	-	5.67
Napoleon-d'ori	-	-	9.45
Mărci 100 imp. germane	-	-	58.45
Londra 10 Livres sterlinge	-	-	119.10

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

„ALBINA“

Institutu de creditu și de economii
Filiala Brașov

ESCOMPTEZA RIMESSE BUNE

cu interesele cele mai ieftine și acordă împrumuturi cambiale, cari pe lângă o reducere corespundătoare a sumei cambiului și întru câtu starea numerariului din cassă ar permite, se potu și de mai multe ori prolongi.

Informațiuie mai de aproape se potu lua dîntr'în biroulu institutulu, piață No. 90 dela 8-2 ore d. a. 87.25

Cancelaria Negruțu

in Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania

DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XIII. — Apare in 1 și 15 di a lunei in numerī câte de 2—3 cōle cu ilustrațiunī frumōse; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiunī literare și științifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunī din patriā și străinătate; și prin glume, in mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiā o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci, lei, plătibilī și in bilete de bancă orī marce postale.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiunī. — Cursulū XV. — Apare in broșurī lunare câte de 2½—3½ cōle, și publică portretele și biografiile arhieriorū și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiunī, — mai departe articlii din sfera tuturorū științelorū teologice și între aceștiia mulțime de predice pre dumineci, sēbătorī și diverse ocașiunī, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literarī; și in urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolaricā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibilī și in bilete de bancă orī marce postale.

Colectanții primescū gratisū totū alū patruea esemplarū.

Numeri de probă se trimitū gratisū orī-cul cere.

Totū de aci se mai potū procura și următoarele cărți din editura propriā:

Renascerea limbei romānescē in vorbire și scriere invederitā și aprețiatā de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună 1 fl.

Merinde dela școlā sēu învățaturī pentru poporū culese din diarulū unui scolarū de Dr. Georgiu Popa. — Opulū acesta, pentru povēturile lui valorōse, are sē ocupe unū locū de frunte in bibliotecile nōstre populare. D-lū autorū a avut nimerita idee, de a publica prin opulū de față unū diarū de școlā, ce și-lū făcuse ca elevū de anul I alū școlēi populare superiōre din Cāmpeni, va se dīca pe cānd era in alū 4-lea anū de școlā. In acestū diar se cuprindū diferite impresiunī din copilāriā, atātū din școlā cātū și afarā de școlā: o colecție bogatā de diferite povēturī primite dela învățatorulū sēu, pe carī autorulū le-a prelucratū și desvoltatū cu multā ingrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la moralā, religiune, naționalitate, igienā, economie, istoriā etc. etc. se aflū in acestū opū, așa cā singurū numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitululū despre fumatū, des pre curățirea trupulū etc. ar fi de ajunsū pentru a merita sē nulipsescā din nici o bibliotecā popularā romānescā. Opulū cuprinde 289 pagine 8° — Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzarulū. Novelā originalā e Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorulū. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelā originalā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelā originalā. — Continuarea novejlei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinar. Prețulū 15 cr.

Miseriile sociale. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Fântāna dorulū. Novelā popularā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrulū. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Bunica și Nepotelulū. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē G. Simu. Prețulū 10 cr.

Probitātea in copilāriā. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Elū trebuie sē se insōre. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Branda sēu Nunta fatalā. Schiță din emigrarea lui Dragoșū. Novelā istoricā naționalā. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantin Morariu. Prețulū 50 cr.

Opera unui omū de bine. Novelā originalā. — Continuarea novejlei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinar. Prețulū 15 cr.

Miseriile sociale. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Fântāna dorulū. Novelā popularā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrulū. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Bunica și Nepotelulū. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē G. Simu. Prețulū 10 cr.

Probitātea in copilāriā. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Elū trebuie sē se insōre. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Ifigonia in Tauria. Tragediā in 5 acte după Euripide, tradusā in versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā in salele gimnasiului din Fiume prin Viucențiu Nicorā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Reginei Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și vioarele, poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosā sēu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sātēnului Romānū. Cartea III și IV, cuprindū materii forte interesante și amuzante. Prețulū la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comerciū și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economia pentru școlēle popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatica limbei romāne pentru școlēle populare in trei cursuri, de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsēudā. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Nu mē uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertāciunī, epitafiā ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculārei in școlā popularā pentru învățatorī și preparanđi. Broș. I. scrisā de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Catechese pentru pruncii școlari din școlēle populare. După George Mey preotū in Schōrzkirch din diecesa de Rottenburg de Titu Budu parochū gr. cat. in Satu-Siugatagn, protopopulū distr. Mara. adm. Vicariulū alū Mara-mureșulū etc. etc. Edițiunea II. Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū 1 fl. 05 cr.

Din trecutulū Silvaniei. Legendā de Victorū Russu. Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū 1 fl. 05 cr.

Prin mōrte la victoriā. Comediā intr'unū actū. După A. Kotzebue localisatā de Irina Sonea n. Bogdanū. Prețulū unui esemplarū 10 cr.

Influința mândriei. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū unui esemplarū 30 cr.

Cuvēntāri bisericesci in tōte sēbătorile de peste anū de Ioanū Papiu. — Unū volumū de peste 24 cōle 8° mare, hārtiā finā. — Numele d-lui I.

Papiu este multū mai bine cunoscutū clerului romānū, decātū sē fiā de lipsā a mai recomanda acestū nou productū alū d-sale. Clerulū romānū a învățatū aī aprețui scrierile d-sale pentru insemnata lorū valōre literarā. — Noulū tomū de predicī intrece insē tōte volumurile de predicī edate pānā acum, prin intocmirea sa — avēndū o notiță istoricā la fie-care sēbătorē, — care aratā timpulū introducerei, fazele prin carī a trecutū și modulū cum s'a stabilitū respectiva sēbătorē. — Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 2 fl. v. a.

Cuvēntāri funebrale și iertāciunī pentru diferite casuri de mōrte, intocmite de Ioanū Papiu. — Acestū volumū de mōrte 24 cōle cuprinde: 8 cuvēntāri acomodate pentru orī-ce casuri ordinare de mōrte, 4 pentru casuri ordinare de mōrte intēplate in timpuri diferite ale anulū, 10 la casuri ordinare insē mai speciale de mōrte, 4 la inmormāntarea omenilorū bătrāni, 5 la inmormāntarea pruncilorū, tinerilorū și a junilorū, 9 la casuri de mōrte speciale; — apoi pe mai bine de patru cōle urmēzā o mulțime de iertāciunī precedate de o introducere generalā in iertāciunī, și anume: 1 iertāciunīle bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbatū, 3 — a părintelū dela fii, 4 — a mamei dela fii, 5 — a fiilorū dela părinți, 6 a fratelū sēu surorē dela frați și surori, 7 — a nepoților dela mōș, mōșe, bunī, bune, străbunī, străbune, 8 — a nepoților dela unchiu și mătușe, 9 — dela nēmuri și consāngeni mai depārtați, 10 — dela consōți de aceeași ocupațiune 11 — dela binefăcătorī, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandāmū clerului romānū acestū bogatū volumū de cuvēntāri funebrale și iertāciunī lucrate amēsuratū tuturorū cerințelorū preoței fugente la casuri funebrale. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 2 fl. v. a.

Cuvēntāri bisericesci, tomulū III, serise de Ioanū Papiu. — Acestū tomū cuprinde predicī pe Dumineci și se estinde pe 12 cōle 8° mare. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e 1 fl. v. a.

Orientēle catolicū sēu concordantele tradițiunei in douē limbi — romānā și latinā. tractezā despre primatulū bisericeei și se estinde pe 22 cōle 8° mare. — Serisū de Ioanū Papiu. — Opulū acesta a fostū recensatū favoritorū și laudatū și de foile străine. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sēu cunoscintele cele mai de frunte despre natura spiritualā a omulū, despre relațiunile și scopulū lui epuse in modū popularū de profesorulū Dr. Iosifū Frapporti și prelucrate in traducere liberā (cu faclitate dela autorulū) de Ioanū Papiu. — Acestū opū, care se estinde pe 11, cōle 8°, e forte acomodatū ca premiu pentru cei ce absolvā școlā popularā,

se vinde cu prețulū numai de 50 cr esemplariulū speditū franco.

Manualū catecheticū pentru primii ani scolastici, prelucratū după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostū profesor de s. scripturā, catecheticā și metodicā in seminariulū archiepiscopescū din Făgărașū. — Acestū opū de mare insemnătate pentru literatura catecheticā romānā este o prelucrare liberā, schimbāndū unele aplicāri practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele băieților nōstri, ēr ceremoniele bisericesci inlocuindu-le cu cele prescise și usitate in biserica nōstrā romānā. In note se aratā și procederea ce are sē a observe catechetulū față cu discipulii sēi. Acestā scriere are sē fiā unū îndreptarū in mână catechetilorū, învățatorilorū și a părinților la instrucțiunea religiōsā-moralā, ce au sē a dea micilorū băieți. — Prețulū unui esemplarū din acestū opū, — care pōrtā clausula aprobārei prea ven. Ordinariatū metropolitanū din Blășiū și care cuprinde 222 pag. 8°, avēndū mai multe poesii in textū, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinți Părintelū nostru Ioanū Gurā-de-Aurū la epistolele sfātului apost. Paulū cātā Titu și Filemonū. Traduse de Constantinū Morariu. Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 60 cr.

Dumnezeeca liturgie a celui dintru sfinți Părintelū nostru Ioanū Chrysostomū compusā din operele aceluși sfințū părinte, de Ioanū Boroșiu parochū gr. cat. și ases. consist. Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciunī:

Mărgăritarū sufletulū. Carte bogatā de rugăciunī și cātāri bisericesci, forte frumosū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū in pānză 80 cr., legatū mai fin 1 fl., legat in piele 1 fl. 30, in legaturā de luxū 2.50—2.80

Miculū mărgăritarū sufletescū. Catecheticā de rugăciunī și cātāri bisericesci — frumosū ilustratā, pentru pruncii școlari de ambe secsele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū in pānză 26 cr.

Cărticicā de rugăciunī și cātāri pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50—3 flor.; 100—5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscătorēi de D-đeu urmatū de mai multe rugăciunī frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplar legat spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” in Gherla (Sz.-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără acțiunile tuturorū băncilorū romāne cu prețurile cele mai bune.